

5 d'octubre de 2018

NOTA DE PREMSA

El CAC demana la retirada de 14 vídeos de YouTube que proposen tractaments miraculosos per curar el càncer

- Un informe del CAC alerta que el 74% de les cerques a YouTube sobre el tractament del càncer són *fake news*
- Els vídeos sumen un total de 25 milions de visualitzacions i tenen títols com ara “4 cucharadas al día y el cancer desaparece” o “La semilla que cura el cancer mejor que la quimio”
- Els vídeos fan un discurs contrari al de la medicina i posen en qüestió la quimioteràpia, a la qual qualifiquen de “veneno”

El Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC) ha demanat la retirada de 14 vídeos de YouTube que prometen curar el càncer seguint procediments miraculosos sense cap base científica i desacrediten els tractaments dels professionals de la medicina, i en especial, la quimioteràpia. Així mateix, alguns dels vídeos tenen una finalitat comercial, ja que ofereixen aquests productes com a suposats tractaments per curar aquesta malaltia sense haver estat testats científicament.

Els vídeos sumen un total de 25 milions de visualitzacions, estan ubicats en canals que sumen prop de 2,5 milions de subscriptors, i tenen un grau molt elevat d'acceptació per part de les persones usuàries.

Aquesta actuació es desprèn d'un informe elaborat pel CAC sobre la presència de desinformació sobre el càncer. El CAC ha analitzat els vídeos més visibles a la plataforma YouTube i ha detectat que gairebé 3 de cada 4 vídeos (el 74%) són desinformació sobre la malaltia, atès que defensen teràpies sense base científica reconeguda i que es tracta de continguts susceptibles de ser falsos, erronis o enganyosos. Només el 14% correspon a continguts divulgatius sobre el càncer, i la resta, el 12%, són vídeos amb referències puntuals o circumstancials a aquesta malaltia.

L'informe ha estat presentat avui, 5 d'octubre, en roda de premsa, en la qual han participat el president del CAC, **Roger Loppacher**, la secretària general de Salut del Departament de Salut, **Laura Pelay**, i el president del Col·legi de Metges de Barcelona (CoMB), **Jaume Padrós**.

Loppacher ha qualificat com a molt greus aquests continguts, ja que “poden tenir un efecte molt negatiu en la salut de les persones” i ha denunciat que els vídeos podrien aprofitar-se de la situació de vulnerabilitat de les persones afectades per una malaltia oncològica. “Moltes d’elles poden estar vivint situacions molt difícils, ja que qui pot cercar informació sobre el tractament del càncer poden ser persones que estiguin patint-lo i per tant, en una situació de certa vulnerabilitat o desesperació”. En aquest sentit, ha demanat “la retirada immediata d’aquests continguts volgudament falsos, ja que poden posar en risc la vida de les persones”.

Laura Pelay ha assenyalat que “compartim la preocupació per la difusió de desinformació en un tema tan sensible com el càncer ja que volem una ciutadania ben informada, amb base científica i fidedigna”. Pelay ha anunciat que es crearà una Comissió Assesora en teràpies complementàries per tractar el càncer i les malalties greus relacionades i que avaluarà l’impacte de la celebració o difusió d’esdeveniments sobre aquest tema a Catalunya que no comptin amb evidència suficient.

Per la seva banda, Jaume Padrós ha afirmat que “els col·legis de metges catalans fa temps que observen amb preocupació l’increment de l’oferta i de la difusió de pseudoteràpies sense cap evidència científica, que es presenten sota la denominació de *medicina alternativa*, tot i que, de medicina, només n’hi ha una”. Segons el president del CoMB, “aquest tipus de procediments són una estafa i traspassen tres línies vermelles: s’aprofiten de la vulnerabilitat de malalts que viuen moments de gran incertesa, els creen falses expectatives i, el pitjor de tot, sovint els indueixen a abandonar tractaments que sí que disposen d’evidència científica”. Padrós ha insistit que la lluita contra les pseudoteràpies és responsabilitat de tothom i ha avançat que el CoMB i el CAC tenen previst col·laborar amb l’objectiu de detectar i exigir la retirada de continguts de risc a les xarxes o als mitjans de comunicació i de promoure l’actitud crítica entre la ciutadania.

Es tracta del segon informe sobre *fake news* a internet que elabora el CAC, després d’un primer sobre les notícies de gènere que es va publicar el mes de març. En l’actual informe sobre el tractament del càncer, el CAC ha seguit els criteris elaborats pel Grup d’Alt Nivell en *fake news* i desinformació en línia de la Comissió Europea (HLEG, High Level Expert Group on fake news and online disinformation).

Atès el gran volum de resultats obtinguts en la cerca, el CAC ha fet una selecció a partir del nombre de visualitzacions i ha seleccionat 14 vídeos, que ha analitzat amb detall, i que suposen, en conjunt, 25 milions de visualitzacions. Una característica comuna dels 14 vídeos analitzats és l’elevada acceptació que tenen per part del públic a l’hora de valorar-ne els continguts.

L'informe del CAC constata, en primer lloc, la difusió d'un discurs contrari als tractaments convencionals contra el càncer, especialment pel que fa a la quimioteràpia. Per exemple, hi ha un vídeo amb el títol "La quimioteràpia provoca más càncer" on s'arriba a afirmar que la quimioteràpia provoca un creixement més ràpid dels tumors o que amb la quimioteràpia les cèl·lules cancerígenes es reproduïen més ràpid.

En altres vídeos, es qualifica la quimioteràpia de "veneno" i diuen que "la quimioteràpia supone matar a la gente que se supone deberían ser curados". Tot això, il·lustrat amb una imatge d'una pastilla amb el símbol d'una calavera.

Així mateix, l'informe mostra que els vídeos analitzats, a més de pretendre qüestionar els tractaments mèdics, ofereixen productes o teràpies a les quals revesteixen de qualitats curatives per fer front al càncer. Així, trobem un vídeo amb 6,3 milions de visualitzacions que afirma que una llavor de la poma és capaç de curar el càncer. Aquest vídeo compta a més amb nombrosos comentaris, dels quals el 95,2% són "M'agrada".

També hi ha el vídeo *El càncer se muere en tan solo 42 horas*, que afirma que un suc a base de remolatxa ha curat ja més de 45.000 persones. Un altre vídeo, titulat "Esta poderosa raíz destruye el cáncer de ovarios, próstata y colon, y es mas fuerte que la quimioterapia", afirma que gràcies a una recepta a base de gingebre i mel, nombrosos pacients "han logrado mejorar o superar la enfermedad sin necesidad de cirugías o quimioterapias".

Un altre planteja curar la malaltia amb bicarbonat de sodi, atès que, tal com afirmen, "el càncer es un hongo". En un altre, afirmen que l'aliment clau és una fruita tropical anomenada guanàbana, de la qual es diu que "es 10.000 veces más eficaz que la quimioterapia". En un altre vídeo, titulat *4 Cucharadas Al Día Y El Cáncer Desaparece*, es planteja que la ingesta d'un "remei" inventat per un suposat "científic" rus, anomenat, Hristo Mermerski, és del tot eficaç per curar el càncer.

En aquesta línia, l'informe constata també que els vídeos, amb l'objectiu de fer creïbles els continguts, recorren a un discurs pretesament científic, fent esment de suposats estudis sense citar-ne ni font ni la data, i fent referència a personal suposadament mèdic. Aquests vídeos inclouen també suposats testimonis que afirmen que s'han curat de càncer com a conseqüència de sotmetre's al tractament proposat.

A l'últim, l'informe mostra que un altre element que es repeteix en bona part dels continguts analitzats és la presència de referències a productes o serveis susceptibles de constituir missatges comercials vinculats a tractaments contra el càncer.

El CAC, que el 2015 va iniciar actuacions en l'àmbit d'internet, ha elaborat fins ara 11 informes sobre pornografia infantil, anorèxia i bulímia, violència masclista, incitació al suïcidi, pedofília, homofòbia i *fake news*. A petició del CAC, les empreses proveïdores han actuat sobre 64 continguts en aquests àmbits.

En concret, n'han retirat definitivament 42, han inclòs una advertència de contingut o bé l'obligació de registre previ en altres 13 casos, han desactivat els comentaris en un cas i en els 8 restants, els continguts no es poden trobar en obert, ja sigui perquè han caducat o bé perquè han passat a l'àmbit privat.

[Anàlisi de la presència de desinformació en línia sobre el càncer](#)

(Nota: En la difusió pública de l'informe s'han eliminat les URL dels continguts en qüestió.)

Més informació: **Comunicació del CAC** • C/ dels Vergós, 36-42 • 08017 Barcelona
Tel.: 935 575 000 i 627 480 483 • **Fax:** 935 575 003
Adreça electrònica: comunicacio.cac@gencat.cat
Web: www.cac.cat